

Rol van GGD'en bij vaccinatiezorg voor ouderen

Position paper GGD GHOR Nederland t.b.v.
Rondetafelgesprek Tweede Kamer "Belang van vaccineren
voor ouderen", 20 mei 2026

Vaccinatie bij ouderen verdient één sterke publieke uitvoerder: de GGD

Vaccinatie op latere leeftijd is bewezen effectief preventief beleid: het voorkomt ziekte, behoudt kwaliteit van leven en bespaart zorgkosten. In 2021 heeft de Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving en verkenning uitgevoerd naar het vaccinatiestelsel in Nederland en zij concludeerde dat het huidige vaccinatiestelsel complex en versnipperd is en toe is aan vernieuwing om toekomstbestendig te blijven. Als we vaccinatiezorg van jong tot oud serieus nemen, vraagt dat om landelijke regie, regionale uitvoering en één herkenbare publieke uitvoerder. De GGD'en zijn die partij.

De meerwaarde van de GGD'en

Als GGD zetten we ons iedere dag in om de gezondheid van inwoners uit de regio te beschermen, te bewaken en te bevorderen. GGD'en hebben als wettelijke taak het voorkomen en bestrijden van infectieziekten. Vaccineren is daarvan een onlosmakelijk onderdeel. Al decennialang organiseren GGD'en vaccinaties voor uiteenlopende doelgroepen: via het Rijksvaccinatieprogramma, reizigersvaccinaties, prioritaire groepen als Mpox en grootschalige campagnes zoals COVID 19, HPV.

Bescherming tegen infectieziekten vraagt om een samenhangend, doorlopend en levensfasegericht vaccinatieaanbod van jeugd tot oud. GGD'en hebben bewezen dat zij adequaat kunnen opschalen, zorgvuldig zijn in de uitvoering en inwoners laagdrempelig kunnen bereiken. En beschikken over een landelijk dekkend netwerk, waarbij GGD'en op professioneel en directieniveau nauw samenwerken om kwaliteit en uniformiteit te borgen.

De huidige versnippering ondermijnt effectiviteit en gelijke toegang. Vandaag de dag is vaccinatiezorg voor volwassenen verdeeld over meerdere uitvoerders en financieringsstromen. Voor inwoners én professionals is het onduidelijk waar men terecht kan. Toegang tot vaccinatie hangt te vaak af van individuele kennis, zelfredzaamheid en financiële mogelijkheden. Dat vergroot gezondheidsverschillen, vooral bij ouderen met een hoger medisch risico of lagere gezondheidsvaardigheden.

Vaccinatiezorg moet eenvoudig, herkenbaar en toegankelijk zijn. Niet versnipperd, maar zo ver mogelijk georganiseerd vanuit publieke verantwoordelijkheid. De GGD'en kunnen en willen die verantwoordelijkheid nemen.

Om de vaccinatiezorg te versterken zijn er drie verbeteringen nodig:

1. **Eén herkenbaar en onafhankelijk aanspreekpunt voor inwoners: regionaal vaccinatie-expertise centrum bij de GGD'en**

Goede vaccinatiezorg begint bij vertrouwen. GGD'en kunnen fungeren als regionaal vaccinatie-expertisecentrum waar inwoners terecht kunnen voor begrijpelijke, betrouwbare informatie en persoonlijk advies. Zeker voor ouderen is één duidelijk aanspreekpunt essentieel. Met de GGD als spil wordt de informatievoorziening eenduidig, versterkt en goed afgestemd met het RIVM en regionale zorgpartners.

2. **Eenduidige organisatie van programmatische vaccinaties bij de GGD'en**

Door de regionale coördinatie en uitvoering van vaccinatieprogramma's bij de GGD'en te beleggen, ontstaat landelijke uniformiteit met ruimte voor regionaal maatwerk. Dat maakt de invoering van nieuwe vaccinaties, zoals tegen gordelroos, zorgvuldig en beheersbaar. Het maakt combineren van vaccinaties mogelijk en biedt betere sturing op deelname en bereik. Structurele data uitwisseling met het RIVM wordt vanzelfsprekend en de samenwerking met huisartsen wordt versterkt in plaats van

---

versnipperd. Die infrastructuur ligt er al. Zoals bewezen bij de uitvoering van de COVID-19 vaccinaties: met korte reisafstanden, hoge inwonerstevredenheid en goede samenwerking met betrokken partijen.

3. Vergroten bereik meest kwetsbare inwoners: meer gezondheidswinst

Juist onder ouderen bevinden zich de meest kwetsbaren, mensen met een verhoogt risico op ernstig ziekteverloop en die minder makkelijk hun weg vinden naar zorg en informatie. GGD'en hebben expertise in het bereiken van deze groepen, via wijkgerichte aanpakken en samenwerking met lokale netwerken. Door vaccinatiezorg goed te organiseren, ongeacht financieringsbron, wordt voorkomen dat juist deze groepen buiten beeld raken en verhoogt dit de gezondheidswinst.

Concluderend is een samenhangend en toegankelijk vaccinatieaanbod voor alle leeftijden essentieel voor de gezondheid van de bevolking van Nederland. Als de Kamer wil investeren in effectieve preventie, gelijke kansen op gezondheid en een toekomstbestendig vaccinatiesysteem, dan vraagt dit om duidelijke regie en uitvoering. De GGD'en kunnen en willen een belangrijke bijdrage leveren aan deze opgave.